

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈՒ 104 ՃՈՒՄԱՆ ԻՐԹԷՍԻ

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Ս Է Ն Է

6 ՄԱՐՏ 1871

Սէտայը Հաղըգէթ հափթատա պիր պէօյլը վէ Եւօլիյէ նըսրփ նուսիթ թէրթիպի իյէ նէշր օլունուր , քէպիր վէ սաղիր նուս-
իւնէրի իյէ պէրապէր պիր սէնէլիյի բէշին , Պէշաղ Մէճիտիյէ 7 , Ալթը այլըղը 4 , Իւշ այլըղը 2 1/4 , Քէպիր նուսիթսի 40 վէ-
սաղիրի 20 փարայա ֆիրուսթ օլունաճաղ : Տաշրալար իշին բօսթա իւճրէթի զամմ օլունուր : Ապօնէ իշին Ղալաթատա էր-
մէնի Քիլիսէսի սօղաղնատա Նօ 19 իյէ մուրաղգամ Միւհէնտիսեան մաթպասարնատա Սէտայը Հաղըգէթ օտասընա միւրաճապթ
օլունաճաղ : Իլանաթըն սըրասը իւր տէֆա 60 փարա . իքինճի տէֆա 30 զիւստէ նէշր օլունաճաղլարա բաղարլըզ օլունաճաղ :

ԱՍԻԹԱՆԷ 6 ՄԱՐՏ

ԲՕՄԱ ՔԻՐՐՍԻ ՇԵՐԻՑԻՆ ԹԱՍՏԻՔԻ ԻԼԷ
ՀԱՁՐԷԹԸ ԻՍԱ ՊԵՆՏԵՍԻ ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃՈՒ
ԱՆՏՈՆ ՊԵՏՐՈՍ ԿԻԼԻԿԻԱ ԲԱԹՐԻՔԻ
ՎԷ ԵՐՄԵՆԻ ԳԱԹՕԼԻՑԻ ՄԻԼԼԷԹԻ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒ

Պիրատէրլէրիմիզ ֆաղիլէթլու Սէրքիս-
գոպոսլարըմըզ վէ բիսպոսլարըմըզա
վէ սէվկիլիւ Էվլապէրիմիզ Կիւր-
մէթլու քահանալարըմըզա վէ
տիւնտար ճէմիլէթիմիզ սէլամ
վէ սէմալի օրհնութիւն :

Էրմէնի Գաթօլիկի միլլէթի տախի-
լինտէ պիր միւտտէթտէն պէրիւ նի-
չէ նիչէպէտպաթիթ վուգուտթլէր զու-
հուրի իյէ , շու միլլէթին մէզէպի
լուգէրինէ խրատ օլան պէօյլը պէօ-
յիւք խասարաթ , վէ Էֆէնտիմիզ Յի-
սուս Քրիստոսուն ճիհանըն սէլամէ-
թի աշգընա սէօրմիւշ օլունուր բա-
հասըզ գանընըն ճիւմէմիզին միւճիպի
ֆիլան վէ տէհէթի օլունաճաղ սուրէթ-
տէ առաքիլական Բօմա քիլիսէյի շէ-

րիֆի գուճաղընտա իքէն անըն հա-
յի պախշ սէմէրէսի իւզէթլէրինտէ
Էֆէրէմէքտէ քիւնլար թէրաֆընտան
ճանլարըն ազիմ գարարը իյէ բայլմալ
օլմաղտա օլունուր ճիւմէնիպին պիլ
ֆիլի մէշհուտի վէ հէր նասըլ իտէ
միւսէլլէմի օլն պիր քէյֆիթ իտու-
կինտէն Եէկեան Եէկեան իշիւհիւ թա-
րիֆի պէյհիլտէ վէ ֆաղա պիր շէյ
տիր միւհիթէմ պիրատէրլէր վէ սէվ-
կիլիւ Էվլապէր :

Կերէք աշխարհական վէ կերէք
կրօնաւոր քահանալարըմըզն պիր գը-
մը մուգատտէս միհրապըն հուզու-
րունտա , վէ ճիւմէմիպին վալիտէյի
զէվի իւլ բահմը օլան քիլիսէնին մու-
վաճէհէսինտէ Եէմին իյէ մուգարրէր
իթմիշ օլունուր վաղիֆէլէրինի պիր
թէրաֆա պըրապարաղ , վէ թալիմ
օլունուր վէ թալիմ թալիքլէրի Կա-
թօլիկէ քիլիսէնին միւնէվլէր վար-
գապիտու թիւնուն տհքեամը իի-
լաֆընտա հարաքէթ իտէրէք , պուն-
ճա ուշընսուզուզլարըն , պու գա-
տար իիթիլալաթըն , վէ ումուրու
մէզէպիյէ մէվաթընըն պու բատտէ-

տէ իիլալ վէ իզմիլալ օլմաղըն
սէպէպի սահիհի վէ միւսթաղիլի օլ-
աուզտան պաշգա , տիւտարլարըն
պիր զըտընը տախի թէլպիո քէլիմաթ
վէ շայանը բէտուիպրէթլէրի իյէ գան-
աըրըպ , քէնաթլէրինին տիւշար վէ
բէքս օլունուր Ետընըշիւրա
պէնտ իտուպ , Կաթօլիկէ Բօմա Մուրը
քիլիսէնին գուճաղընտան պըրմաղ
իյէ հերձուած կիրտապընա բէքս իւ-
լէմէք իշին հէր նէվի տէօիտէ վէ հիւ-
նէր վէ իգտամաթը սիլիլ իթմէտիւր
լէրի ճիւմէնիպէ բանա մալիւմ տիւր :

Պունլար բէնաթլէրինին պու մէք-
րուհ միւ բատլէրինէ նայիլ օլմաղ ի-
շին օլունուն կիրտիլէր հանկը օլունուն
քիւքէնաթլէրինտէն Էվլէլ Կէլիշ Կէշ-
միշ օլան հերետիկոսլար վէ հերձուա-
ծողար կէշմիշ տիւրլէր : վէ հէր նէվի
Եալան վէ իֆթիլալ սիլաշլարըն ֆիլի-
լէն Էլլէրինէ ալըպ , հաթթա քիլիսէ-
նին մուգատտէս գանուլլէլինէ վէ
Բաքալար հաղրաթընըն սիճիլլէրինէ
իիլաֆ մանալէր , վէ խասիմանէ հիւ-
լէլէր իլապէ իտէրէք , իլթիլգամ իլէ-
տիլլէրի Եօլունուր վէ նիլալմօրըզ հարա-

քեթիւնի փաթիսական միջոցով ինչին փերտէսի ալթընտա կիլլէմէք իչին, ինձիլի շէրիֆին քէլամէրինի տալիս ապէսէ վէ ապէսիւթէ իսթիմալ էւ լէմէյէ ճիւրաթ իթաիլէր :

Կէրէք մաթպուսաթ իլէ ալէնէն վէ կէրէք ֆառիտ վաղար իլէ, կէրէք ֆառիտար ալէյնինէ շիգաթ թօխուս լարը սաչմայըլտ, կէրէք գայթակղա կան ճէմիլէթիլէր իլէ կէրէք պայաղը շամաթար, վէ կէրէք գալապալըգը հիւճմէր իլէ պու ալէսնամ հարաւ քէթիւնի պաշա չըղարմադ իչին իպթիտար իլէտիլէրի նասէղա վասէ թալէրինի պիլէր պիլէր թարիֆ իթ մէք ուզըն օլուր : Իլթէ պու թէ տապիլի պաթըլէ իլէ ահէտը նառն նէվանիլէթ վէ իլըր ու զարաղըն թահրէք իթմէք ճահտ իւ զայրէթի իլէ հէմ թուղէանա վէ իլըր ու շան վէ թամահա պիլ կէնիլ մէյտան թէտաւ րիք իտէրլէր իտի հէմ թագալիհէ սէղա պիլ թարղ իլէ ջաթըմըղը րէզիլ վէ րիւսալ իթմէյէ հիւճալ իթմէտիլէրէն մաատա շէրան հիւքիւմէթիմիլէ գարըր րէսմէն առաւլէթ վէ խուսուսմէթ իպ րաղ իտէրլէր իտի, օ հիւքիւմէթիմիլէ գարըր տէրիմ օ քի րէսիւլանէ քիւր սիի շէրիֆին ուլը հիւքիւմէթի թէ ըաֆընտան պիլլէրէ իհալէ գըլընմըլ տըր :

Պու զաւալըր Եանըլմըլարըն կիրիֆ թար օլտուղլարը հալին թամ թաֆ սիլաթը իչին Սաղմոսուն շու քէլամէրի խաթըմըղա տիւշէր : Աչըգ մէ գար տըր անլէրին պօղաղլէրի, լիսան լէրի թէզվիրաթ տըր, էնկէրէկ Եը լանլէրի գէհիլի տուտագլարը ալթըն տա կիլլէնմիլ տիլ, աղըղլարը լանէթ վէ պէտնամըղ իլէ մէմու տուր :

Պու Եէնի հերձուածողլար իպթի պատէ Բօմա Եանըլմադ քիւրսիսի նէղ տիլտէ իպրաղ իլէտիլէրի հիլլէլի ի թաաթ շէրի ալթընտա ֆիւրսիի շէ րիֆէ տայանմադ իսթէտիլէր, ֆառիտ միւրաալէրինտէ մուվաֆֆադիլէթ պուլմագ ումուտի իլէ ֆիւրսիի Շէ րիֆ նէզտիլտէ պիլլէ գարըր Ենիլըր իշ թիքէալէր իճատ իթաիլէր իտէ տէ օ

նամտար մէ Ալիմ ֆիւրսիւ, քի նաաւ լէթտէն ապաւ պըրլմաղ, պուլարըն տաւաթըր նախէմ գ վէ շոյանը րէտու թանըղ, ճէրհ վէ րէտու իտէր իթ մէղ, իլթէ քիւրսիի շէրիֆի միւլարի լէյհին միւհթէրէմ սիճիլլէրինէ գարըր րէսմէն զըտաթիլթ րղհար իտէրէք, սէրքէշիլթ թարիֆ լիլի էլէ ալալըր, կէյամ քի օ սիճիլլէր նահագ գ օլա, Եախօտ անլէր քէնտի քէյիլլէրինձէ թանղիմ, վէ հուտուտ տայիլէսի իլէ մահտուտ օլա պիլլէ :

Եյէր պուլար առիլանէ թաաւ վուրարընը սահիհէն պիլ էթրաֆ մէյտանէ գոյմուշ օլալըրալար, մէղ հէպ մաաթէլլէրինէ զիլաաէճէ վու գուֆիլէթի օլմայան Բագտէրուն ահա լիլի մէքրուհ միւրաալէրինէ ճէլա ի տէմէղլէր իտի, շէյլէ քի էյէր գըլ վալըր ճէմիլէթին պիլ գըսմը թուղ Եան հիլէթիլին հէր ահալլինէ միւ թէվադըթ օլալըր, անտէն իսթիգ րահ իտէճէլի վէ քէնտի աթալարը նըն իլլինտէն կիտէրէք հաղրէթը Բէթ րօնուն ֆիւրսիի րէսիւլիւսիլտէ սա տըղ վէ միւթիւ գալաճաղը պի իշ թիպահ իտի : Պուլուն իլէ պէրապէր պու Եէնի հերձուածողլար, ճէմիլէթին կէօղլէնիւ աչմամագ իչին նէ Եաբա ճագլարըն պիլլէղլէր, նիչին քի պու վէճիլլէ Բէրս օլմուշ օլաաղլարըն տան օլ հալլէրինտէ քէնտիլլէրինի գա թօլիք զանն իտէրլէր, գաթօլիք վաղ իտէրլէր, վէ հէրլի պաաապաա քէն տի լիսանլէրինձէ գաթօլիք քիլիսէսի տէրունիլտէ ալիլէր :

Գաթօլիքիլին քէնտի մէրամլէրինէ կէօրէ, Եանի Եֆէրարը զաթիլլէրի նէ կէօրէ թէշ քիլ օլմա պիլ մէզհէպ օլմաաղընտ վէ քիմէնին Բօմա քիլի սէյի շէրիֆինէ գարըր րէսմը իթաաթ սըղըղլա գաթօլիք օլմայաճաղընա Եախօտ գաթօլիք աաա օլունմայաճաղընա տայիլ սաթֆ օլունան տէլայիլ վէ իսպաթ քէնտիլլէրինէ ալթըր ֆա յիտէ իթմէղ օլտու :

Նիչին քի պիլ քէրրէ ֆահանայա պետալան Բանագրանք հիւքմիլ իլէ ֆիլիսէլի Շէրիֆ գուճաղընտան րէսմէն

թարա վէ րէտու օլունտուղ տա, քիմ սէ գաթօլիք թուլթու քանագ քաթօլիք աաա օլունմայա վէ գաթօլիք թանըլա մաղ ֆիլ վաղը պու իտաթլար պու հերձուածողլար իչին զայլէթ էսէ ֆնաք վէ զարարը շէյլէր տիլ : Նիչին քի քէնտիլլէր գաթօլիքիլէ հագրէթիլէ րիլի թէմամէն գապուլ տա իթմէյէ րէք, հաղրէթը իսանըն վէքիլինէ միւ թիւ տէ օլմայարագ, վէ Բանագրանք ալթընտա պուլունարագ, Եանի կա թողիկէ քիլիսէտէն ճէրհ վէ րէտու օլունմուշ օլարագ տա պիլ գաթօլիքիլ տէրլէր : Վէ նիհայէթ ճէպրէն գաթօլիք թէմիլլէ օլունմայը իսթէրլէր : Պուլար իչին Ապաբէալ Բէք հագրը օլարագ սէյլէմիլ տիլ շու քէլամէրի « Ալահը թանըրըր տէրլէր » վէ հարա քէթիլլէր իլէ Ալահը ինքէաթ իտէր լէր . . . Ճիւնիլ խայր ալլէրի հիլ պիլ իլէ Եարամագ : Տիտ . Գ 16 :

Պու մագուլէ Եմալի նամէշտուտ վէ իճաալիլ պիլ հարաքէթ սիլէթ թա ճիւպիլ պիլ հալ կէօրլունմէլի, նի չին քի պու թարղ ֆրգա (աղանդ) հաղրէթը իսանըն քիլիսէսիլտէ գու հուրէ կէլէն ֆրգալարըն իլքի օլմա յըպ ֆանսէնէանլարըն թարիլիլի կէօղլէն կէչիլտիլիլտէ րանա կէօ րէճէրիլիլ քի իշպու (աղանդ) ֆըր գա տալի պու կիւնքի կիւն ալէյնի միլլէթ թըպիլ անլէրին Եֆէրար իւ զէրինէ թէրսիմ վէ թէշ քիլ օլունմուշ տուր, ֆանսէնէանլար տալիլի պիւ թիւն ճիւհանտա իքի Եիւղ սէնտէն պէրիւ գաթօլիլի իլ տէրլէր վէ իլան իտէրլէր իտէտէ, չար ալ թարը տիւն Եանըն Գաթօլիքիլի անլէրտէն հէրէ տիլտա վէ հերձուածող վէ նգալալ մագաւմընտա իճթիլապ իտէրլէր : Եյլէ իտէ մէղ քիւր ֆանսէնէան Եաղըր լըղլարը պիլլիմ իլիլիլտէ թէօրէյիլ պու Եէնի հերձուածողլարտաա թէճ տիտ օլունմուշ իտէ թաճիւպէ շոյան պիլ շէյ մի տիլ :

Իմաի ճիւմէ մուգաաալէր օլա զուլարը, Բաճիսնու, վէ կէրէք վու գուաթլարը իլիլալ իլլէտիլտէն վէ սայիլ աալա տուլալմըն միլաալ

պէթսիդ քէլամէրտէն սօնրմ պու հերձեալ եկեղեցականաւ կախակա յուծիւն ճէզատը իլէ մահքիւմ վէ հերձուածող իլան օլունտուգտան սօնրա, մուսախարէն տահա տէհ շէթիւ սրբապղծութիւն վէ տահա տլանի գայթակղութիւն իլէ գուտ տառը շէրիֆ մուաղղամ գուրպանընը թաղաթիւ իթմէք, վէ դայէթ իւլ դա յէ ազիզ խորհուրդարը թէվի իլէ մէք իլին բիլիսէ թէրաֆընտան սու աուր իտէն մահքիւմ վէ ճէզալէրի նին հիւքմիւնիւ իպթալ վէ ֆէսիսիթ մէք էֆքեարը իլէ քէնտիլէրինի հի մայէ իթմէք իլին տէսիսէլի էօզը լէրինի ֆըրըլտագլը վէ աօլամպաճ թա պիրաթլարընը պիրէր պիրէր պէյան իթմէք ֆաղյա պիր շէյ տիր Գուշ լար հիճապ իթմէյէրէք ահալլէ իլան իթտիլէր, քի մէյէր Բաբա հազրէթ լէրինի էմրէրի վէ սիճիլլէրի Բաբա հազրէթլէրինի մալիւմաթը օլմայա լագ կէլիւ իսիշ Պիլէ, մէյէր Բաբա հազրէթլէրի եալան եալընը մալիւ մաթլար իլէ ալտանընը, եախօտ քէն տիսի Բաբա հազրէթլէրի պիլայէթ միւսին օլտուգտան պունամըն օլա: Մէյէր ինթիշարը տին մէճիսի շէրիֆի ագձէ իլէ ճէլպ օլունմուշ, Սէմահէթիւ Աւաքեթական նուիրակ հազրէթլէրի պիլլէր իլէ պիր օլունգ, կէրէք Բօմայը, կէրէք Տէրսաասէթի վէ կէրէք սայիլէյի ալտաթմըն օլա: Պու մագուլէ տէ մէյիմ խայալաթ իլլա տէհ շէթիւ խապաասթ ճէրհիւ թէքղիպէ պիլլէ շայան տէյիլ տիր: Իմտի պուրա ճըգտա շու միւթալայը մուխթասա լէն պէյան իտէրիլ, քի էյէր Բօմանըն ուլու էմրէրինտէ պու հերձուածող լարըն շայան կէօրտիլլանտէն զիյատէ հիշ պիր հասիլէթ վէ թէէսիւր օլմա սա իտի, հազրէթը իսա էֆէնտիմիլ քէն վաղ վէ թէէսիս օլունան միւմ թէնի իւլ ֆէսիս (անահանջիլ) հիւ քիւմէթի նէրէտէ գալըր վէ նէ էհէմ միլէթի օլուն իտի: Մէզհէպէ միւ թէալիք մէսաիլ պաշգա քիմտէն վէ նասը հալլ իւ թէսիլլէ պուլուրլար, եաղնըլըգլար նասը վէ քիմտէն գա

տապարտէլ օլապիլլիլէր իտի: Ու մուսի քիլիսէ քէնտի ուլու լէ իտի զահիրինին հիւքիւմէթը վահիտի ալթընտա նասըլ թէճէմիւ իտէպիլիլ վէ քիլիսէ պիրլիլի նասըլ մուհաֆաղա օլունա պիլիլ իտի: Պու եէնի հերձ ուածողլար պիր սէնէ ագաէմ Բօմա քիլիսէյի շէրիֆինէ գարշը հիշ պու եօլտա հագարաթ իտէրլէր մի իտի, ինթիշարը Տին Մէճիսի Շէրիֆին միւ թէպաթիւնէ թէտապիրինի հիշպէյ լէ ալագ ալթընտա չընարլար մը իտի, Սաւտէտիլ ճէմիլէթի պէյլէ իլլալ իլլֆալ իտիլ եանըլթըրլարմըրտը: Եկեղեցա կանըգ մէսնէտինէ թալիւմ վէ թէրպիլլէ օլտուգլարը զէման պէյլէ մի էյրէն միշլէր իտի: Պէյլէ մի անտ վէ եէ մին իթմիշլէր իտի Եկեղեցականըր մէս նէտինէ թէրֆի գըրնարլարը զէ ման: Լաքին պիլ ճիւմէ տինտարա նըն ինդնըրնաւ արլ իթմէքտէ օլտու գըմուղ շու նասէյի ումուսիլլէմիլին պաշլըճա մագսէտ վէ վաղիֆէսի պուն լարըն թէշէպալիս իթմէքտէ օլտուգ լարը տիկէր պիր իֆրաթ միւսիպէթ հագգընտա օլմաղ իլէ պու տէհէ թալէր հալլէր իւլլէրինէ պիր բէրտէ շէքէրիլ:

Պու եէնի հերձուածողլար ճէմի յէթիմիլ իլինտէ կաթօղիկէ վարդա պետութիւնա գարշը եէնի պիր քիլիլ քալը թանդիմ վէ իգրար իթմէյի, հաղ լէթը իսա վէքիլինին ճէմիլ ճիհան տա մէվճուտ գաթօլիլլէր իւլլէրինէ ումուսիլլէ վէ խուսուսէն թանդիմաթ մատտէսինտէ մալիք օլա կէլալիլ ու լու հիւքիւմէթինի վէ վաթիգան մէճ իսիլնտէ գարար վէրլլէն անըն եանըլ մագվարդապետութիւնունը ինքեար իթմէյի քեաֆի ատտ իթմէյիպ, քիլի սէնին խալիս վարդապետութիւնու, վէ տինտարանըն լագիլ հաստէլլէրինի սիլիլլէթ իւլ մէրաթիպ մէպտալլէրինի, քիլիսէնին հիւքիւմէթը շէրիլէսի նին ինթիլլամընը, վէ քիլիսէնին միւմ թէնի իւլ իթիւրաղ հուգուգլարընը ֆէսիս իպթալ վէ խարապ իթտիքտէն սօնրա, վէ նիհայէթ խաթայա խաթա իլալլէ իտէրէք տէհէթիւ վէ բիւս

վայանէ պիր իֆրաթ միւսիւպէթ իլէ Պահտիյար նամ հերձուածող Եպիսկոպոսու, վետրիւար 13 թարիիլի իլէ իլի լիկիա Պատրիարքը նասպ վէ իլան իթ մէյէ միւթէճասըր օլունպ, Պիլիմ Պատրիարգլըգ իւնվանըմըլլէ պէրա պէր էլգապըմըր տալի զասպ իտէրէք, մէրսում բիսգոպոս քէնտինի Պետրոս սօգուգունճու թէսմիլլէ իլէ միշ տիր:

Հէր իւնվանտան Հէր հուգուգ տան սագըթ պուլունան, ալէլ իտու սուս քիլիսէնին կախակալութիւն վէ բանագրանք ճէզալէրի իլէ մահքիւմ վէ միւթթէհիմ գըլընտըգտան մատա կաթիլկէ քիլիսէնին պիրլիլինտէն շագ վէ թարտ օլունմուշ օլան պիր թա գըմ քէսան մարիֆէթի իլէ թէշէպ պիւս օլունան պիր ինթիսապ վէ նասպ քիւլլիլլէն վէ գաթիլլէն հիշ տիր, ֆաղըգ տըր (անվաւեր) վէ հէր վէճի իլէ, հէր մաալինճէ եօլտուգ տուր: Նի չին քի հէր հանըլ քիւրսինին օլուն ի սէ օլուն վարիսի շէրիսի պէր հայաթ օլտուգճա, քիլիսէ գանուլարընը վէ քիւրսի շէրիֆին հիւքիւմէթինի պէր թարաֆ իտէրէք, պիր պաշգաւընըն ա նըն եէրինէ քէնտինին եախօտ ալսէրինին միւրատընճա շէրան խէլա ֆէթ իթմէսի գաթօլիլ քիլիսէսինտէ ալա էմալի սէպգաթ իթմէմիշ տիր: շէյլէ քի պիր պաշգաւընըն քիւր սիւսինի զասպ վէ անը ճէպրէն իտթի լա իթմէք քիւսթահըղընը ճիւրաթ ի տէն գաթօլիլ քիլիսէսի ինտինտէ վէ նաղարընտա հազրէթը իտանըն քէլա մը իւղրէ տէյիլ գաբուտան կիրէն իւ լա բէնճիրէտէն հիւճալ իտէն « խըր ոըղ վէ հարամի » նաղարը իլէ պագը լըր, խըրսըղ վէ հարամի ատտ վէ թէս միլլէ օլունուր: Եանի նիզամըր (ապօ լինաւորապէս,) զասպ իլէ, հիլլէ իլէ պինամուսըղ իլէ, վէ նամէշրու (անվաւերաբար) սուրէթտէ:

Իմտի պիլլէր վագաա մին զայըր լիյագէթ վէ իտթիհագա, լաքին շէրան վէ նիզամէն միլլէթին իլիլիլաբաթ լիլլէր քիւրսիսինէ մէնտուպ պուլունան արքեպիսկոպոսարընը վէ բիսգո

պտուղներն, վե հաթթա պու կիւն. քի կիւն պիղկէրէ գարշը զուլմ վե հադարաթա պըլամ իթմիջ օրու պտա պատաղին կաթողիկէ քիլիսէյի շէրի. ֆին իթթիլաթընտան րէ տա օրու նաւն օլ սէրբիպօպոպար վառէ թաւը իլէ կիլի. կիւ բաթըրիլի քիւրսիսինէ ֆինթի. խապ, վե հադըթթը իտա վէրիլի աօ. գուզուհնա Պիտս բաբա հադըթթը րինին եիւճէ հիւքիւմէթի իլէ թաու. տիգ վէ մուգարրէր օրուհնաւ շօտու. զուհուզ հալտէ, տէօթթ սէնէտէն պէրու տաթի կէրէք Տէր օտառէ թաւ, վե կէրէք Պատրիարքըղըմըզն պիլ ճիւմէ էյալաթընտա մէվճուա պու. լունան գաթօլիքէրի քէնտի պատրի. արգըք հիւքիւմէթիմիլին զիւրինտէ համիլ օրարագ, իշ պու մէսնէտտէ պուլունմաւ շուղ:

Պու հալտէ սէսիմիլի եիւքուէ թիպ, ճէպրի կիրէն Պահթիպար բիսպօպոսա գարշը բրօթէսթօ իտէ. րիլ, վե պէյան իտէրիլ. քի էվիլի պէ էվիլի մէրտում բիսպօպոս, վե րէ. ֆիգէրի տիկէր իւշ բիսպօպոսար, վե իշ պու նահագ, նիգամըզ, եօլտուզ, վե ֆատըք ինթիսապա եանառիհաթ իլէ, եա մուալէնէթ իլէ, եառա հէր նէ ճիհէթ իլէ օրուրա օրուհն թէէսիլի վէ միւտաթէլէսի օլան պիլ ճիւմէ րա. հիպէրին ճիւմէսի տէ զալէն առք գա. նոնլարան վէրէլի օլան բանադրանլարա պիւշիւլէր պիլ, օ բանադրանլարա, քի մախաւէն Բօմա Դահաւայաթիւլէրինէ Տի. լէսլի պիլլէր:

Իմաթի ճապպար եախօտ պիլ ճէ. պըր կիրտիլիլէն Պահթիպար եպիսկո. պոս Չօպանլըզ սըֆաթ վէ. քէյֆիլէթիլ. րինէ մալիք օլմաթըղը իշին Հադըթթը իտա սիւրիւսիւնիւ քթլաթամազ. ֆէնտիսի զայլըզ եօլունա րէրս օլ մուշ իտուկինտէն գօյունլար օնուն արգասը րըրա կիտէմէղիլէր: Հէր նէյի. քի չէօզմէք իսթէր. հուզուրու տի. վանը բապլ իւլ ալէմաէ տահա սըզը պտուղար: Քէնտիլին իւայալ իթթիլի թէպէրիլ. քեաթը կէօյլէրին տէյիլ մէրհամէթ, իլլա հիտտէթ վէ զադա. պընը թահրիլ իտէր: Վէ օնուն

տուալէրի կիւնահա թահվիլ օրուր: Սադմա. ճը. տինտար ճէմիլէթ տաթի « օնուն սէսիլի տիլնէ մէղիլ: » Խիւլաթէլի քէյոմ տուպը խալիլէ. միլի պարկեահը աֆէրիննտէյի ալէ. մէ արգ իտէրիլ, չէօյլէ քի լէ. քէսիլ ալիլ Պէրիլին, վէ մուհաֆըզըմըզ Սուրբ Գրիգոր րուսաւորիլին վէ ճիւմ. լէ ալիլէրին սէմէրէյի սէվապը վէ չէֆաաթը ոայէսինտէ հագգ. թաալա հադըթթըրինին խըշմաւ զադապը թէս. քին օլտուն, ալիլ աինին չէօհէլէրի ճիւմիլին գալիլին թէնիլի գըրն, մուհապէթ վէ էէկիհէթ ճիւմիլ. զին հարաթէթինէ րէհալէր օլտուն, զըսգանճըզ վէ առալէթ պէյնիմիլ. տէն մոսվ վէ նապէ ալիլ օլտուն, « Մու. ալլէնէթ չայան պիլ զէմանտա լու. թի վէ մէրհամէթ լայըզ օլմազ իշին պուհտան պէօյլէ անըն հուզուրու. քէրամէթ մէվթուրունա քէմալը ճէ. տարէթ իլէ մէտուլ օլալմո: »

Վէ հագգ. թաալա հադըթթըրինին ագըլտան ֆիգիլտէն իսարիճ օլան սա. առէթ վէ թէպէրիլ. քեաթը իւլէրի. նիլէ իտապէթ իտուպ տայիմա սիլլէր իլէ մուգիլմ օլտուն: Ամէն:

Վէրիլտի Տէր օտառէթտէ, կաթու. զիկոսարանըմըզտան 1781 սէնէսինին փետրվարըն 25ինձի կիւնիւնտէ:

Վէ Պատրիարքըղըմըզն, տէօր. տիւնձիւ սէնէսի:

ՏՕԴՈՒՉՈՒՆՃՈՒ ԱՆՏՈՆ ՊԵՏՐՈՍ
ԿԻԼԻԿԻԱ ՊԱՏՐԻԱՐԿԸ:

Օրադիրին 389 նումէրօլու նու. իւնսինտէ փետրուար 28 բադար կիւ. նիւ կիլիկիա Բաթըրի Սէմահէթիւ. Անտան Պետրոս իտգուզուհնա կա. թադիկա հադըթթըրի թէրաֆընտան Պահթիպարեան նամ հերձուածող Ե. պիսկոպոսուն կիլիկիա իւլէրինէ զտալ իլէտիլի չկաթողիկոսըզ եախօտ հա. կաթողիկոսըզ հագարաթընա գալ. շը իլան վէ գրաթթ օլունան բրօթէս.

Թօնամէյի զիքր իտէրէք, ահքեամը. նըն պիլէ նէաէն իպարէթ իրուկինէ վալֆօլմայարագ, Պահթիպարեանին կաթողիկոսըզուհնուն ալլա-էր օլմա. սընա տայիլ պիլ թադըմ վէլի. քիլալ. լար իրառ իլէմիշ տիլ տէմէյիլէ, կէօ. րիւնիւշտէ Օրադիր մէրտում եպիս. կոպոսուն կաթողիկոսըզուհնա թա. նըմըշ օլմալը, եախօտ վէլի. քիլալ ի. րա իլլիլէր տէմէսի իլէ օլ կոնգալը ճէրհ օլունմուշ կիլիպի զանն իտէր: Տէմէք քի էյէր Պահթիպարեան Օրա. դիրին էլինտէն մուհարրիլիք սէլա. հիլէթին ճէպրէն զասպ իտէճէք պի. լէ օլտա, Օրադիր ալիլըն շաշմայըզ, պու զտալը հագգ. առա իտէրէք, Պահթիպար հակ օրադիր նադարը իլէ պազմայաճագ տըր:

Անձագ Օրադիրին « Տիւղեան Պօղոս պէյին ճէնալէ ալայընըն նէթիճէսի » սէննամէսի իլէ էլինէ օ նուսիսէսինտէ էթաթի պիլ միւթալաաթը պիլէ մու. հագգագ պիլ վէսիլէ վէրիլ օլ տա. թըրարընը ճէրհ վէ րէտա իթմէյէ, քի էսնայը մուպահապամըզտա էրմէնի. քիլիսէսի իլէ չաթըշըղըմըզ հալտէ պիլէ պուհուն մէտու լիլէթի Օրադիրէ րաճի վէ իհալէ օլունուր: Իմաթի Օրա. դիր պու պտալտէ չէօյլէ եադար:

« Տիւղեան Պօղոս » Պէյին ճէնալէ ալայը հակահասունեան րուհապանըք մարիֆէթի իլէ իճրա օլտու: Պու. րուհապանլար քեաթիլէթէն Բարանըն հագը եախօտ հագըղ բանադրանըք թաթընտա տըրլար: Քրիսթիան քի. լիսէսի գայտէսինձէ պիլ քիլիսէ թէ. րաֆընտան հագըղ իլէ բանադրել օ. լան տիլէք քիլիսէլէրտէն տէ բաթալ. րէալ սայըմալը տըր, վէ էյէր պու. գայիտէյի րայէթ օլունմազ իտէ բա. նադրանը ումում քիլիսէ ճէգասը տա. յըլմալ օլտուր. ֆադաթ բանադրանը հագըղ իլէ օլմալը տըր. եանի ապը քրիսթիան տիլիլին էստսընա գարշը պուլունանլար իշին օլմալը, վէ բա. նադրանը պուհուն իսիլաթընտա օ. տուգտա աւմում քիլիսէ թէրաֆըն. տան գապուլ օլունմալ. վէ քէնտի ճէգա թէսիլին զայս իտէր: Վէ տէր:

Օրադիրին քիլիսէլէրի պիւրի պիր
լէրի իլէ իւթիւլաթուս պուլունմա
տըգճա, նասըլ օ քիլիսէլէր ումումի
միլէթ սըֆաթընը ախը իտէպիլիւրէր
Շարք քիլիսէլէրի պիւրիպիրինտէն պըր
վէ միւսթագիլ քիլիսէլէր օլտուղու
հալտէ, պու քիլիսէլէր նասըլ ումու
մի աստ օլունապիլիր. Նէ զաման էջ
միածին քիլիսէսի քէնտի պիր մուս
մէլաթընը Բում քիլիսէսինէ աըղ իթ
միշ, վէ օնուն տա գապուլինի թա
լէպ իթմիշ տիր, եախօտ նէզաման Բում
քիլիսէսի քէզալիք քէնտինին պիր
մուամէլաթընտա հագգըլ օլմասը ի
չին էջմիածին քիլիսէսինէ միւրա
ճաաթ իթմիշ տիր : Հալա Բում քիլի
սէսի շու Պուլղար մէսէլէսինին թէս
վիլէսի պապընտա իթթիխաղ իլէտիլի
մուամէլաթը Օրադիրին ումում քի
լիսէ պահս իթտիլ քիլիսէլէրին հան
կըսընա թագտիմ իթտի, եախօտ Սիս
քէյֆիլէթինտէ նիչին էջմիածին քիլի
սէսի Բում քիլիսէսինին քէինէ միւ
ռաճաաթ իթմէզ : Բում քիլիսէսի շու
Պուլղար մէսէլէսի իչին պիր սինտա
սըղիւ իտէր իսէ, մուամէլաթը
ըն ումում քիլիսէտէն թահսին
լէ ումումիլէթ պուլմասը իչին էջ
միածին քիլիսէսինի տէ օ սինոգա տա
սիլ իթմէլի ասլա խայալ իթմէզ, վէ
թսէ պիլէ էջմիածին քիլիսէսի պաշ
լէրտէ Բում իլէ պիր օլմազ : էջլէ
սէ Բում քիլիսէսինին ումումիլէ
թի քէնտի տախիլինտէ օլուպ
մուամէլաթընըն սըհհէթի տախի եի
է օ տայիրէտէ տիր : էջմիածին վէ
տախօտ սայիր քիլիսէլէրտէն թասիւ
րի վէ գապուլի քէնտի իչին հիչ տիր
իմտի Բում քիլիսէսի քէնտի իթ

Իմախ Օրագիրը շուրջ խաչաշար իմաստի
պիրքի լիսե՛ իլե՛ տիկե՛ր քիլիսե՛լէրին
պուրաշառաւ ճալի իւզէրինն նե՛
էքքեարտա տըրք Սճապ օքիլիսե՛լէր
պիրի պիրինաէն միւսմագիլ սի տիր-
էր, եօգսա պիրապիրինն մէրպու թ

“ Բաբանքն իշպու բանադրանքը
ուսում քիլիսէ հապը մը Թանրմը
հապողք մը , իշթէ պու ճէնաղէ ալա-
յընտա խպաթ ոլունտու . եանի է-
յէր հապը խի իսէ էրմէնի Բում վէ
Քիլտանի քիլիսէլէրի ոլ ճէնաղէ ոլայը-
նա բէսմէն իշհադգ ոլմաղար խոի վէ
պունուեն մուղայրի ոլարագ մատամ
քի բէսմէն իշհադ ոլտուլար , քեաֆ-
ֆէյի շարգ քիլիսէլէրի ալէնէն խպաթ

Թիհատրնտա օլմայան քիլիսէլէրէ ալ ըլլալը եանի շիլիսէլէրէ նազարը իլէ պագարըը հալտէ տախի, բէնտի պիր սէրպէսթ վէ միւսթաքիլ իտարէսի իլէ վէրաթի հիւքմիւն հագգը օլմա սընը նաարը օ քիլիսէլէրին գապուլին տէն պէլէյէպիլիր. Բօմա քիլիսէսի իլէ սայըը քիլիսէլէր նէ զաման պագ եօլտա տալիւանմըշլար, Բօմ վէ Էջմի ծին քիլիսէլէրի նէ զաման քէնտիլէ, ընին պիր ըէտը մուամէլաթլարընտա Բօմա քիլիսէսին իսթըրա կէթիլմիլէ լէր տիր, վէ օ մուամէլաթլըն հագգը օլմաը իչիւն Բօմա քիլիսէսինին գապուլին տախի նէ վագըթ խայալ վէ էլլէմ առտ իթմիլլէր տիր:

Միւթթէհիմէլին, գաթիլլէրին վէ սայիր էսհապը ճիւնհանըն տախի ըէֆիլէրի, տօսթլարը վէ արգատաշ լարը օլուր, լարին պիր տօսթ պիր գաթիլ իլէ իւլֆէթ իթմիլլէ տէյի հա քիմին վէրտիլ գաթիլ իլամընըն հագգը սըլ սայըմասը Օրագիրին ըփիլինէ մախտուս տուր: Պիր տէվլէթին պիր իրատէսի վէ էմրի սայիր պիր տէվլէթտէն գապուլ վէ թաստիք օլուն հատըը իչիւն օ էմրին միւթթէպէր վէ հագգը օլմամասը եէվիլէ վու գուլաթլար մուհարրիլ օլան Օրագիրէ եագըըը պիր մանթըգ տըր: Չպթը ումուսիլէթը թամիլէ իլէ ումուս օլան Բօմա քիլիսէսի վաթիգան մէճ լիսինին բիւշատը մինասիլէթի իլէ թահրիլ օլունան նամէյի ումուսիլ հանիլը Շարգ քիլիսէլէրի գապուլ իլէմիլ իտի: Բաբա հաղրէթլէրինին բանադրանընըն սըհէթ վէ ումուս միլէթի բէնտի տախիլ իչիւն տիր, եանի բէնտի տախիլինտէ վէ իթթի հաթընտա պուլունան քիլիսէլէր իչին տիր: Խմտի բանադրանընըն թէհսիրի ճիւմի օ քիլիսէլէրտէ վիճուտ վէ գապուլ պուլմուշ օլմալ իլէ, սայիր Բօմա քիլիսէսի իլէ պիր իթթիհատ տա պուլունմայան քիլիսէլէրին պու մուամէլաթա գարըշմայա հագգըը օլմաըը կիպի, Օրագիր կիպի վուգու տթ միւլէլիլին պու կիպի մատտէ, լէրէ կիրիլմէսի առէթա խաթա տըր:

Վէ հերետիկոսըգ մատտէսի հիչ պիր շարգ քիլիսէլէրինէ մալիւմ պիր մատտէ օլմաըընտան, եանի հիչ պիր շարգ քիլիսէսի հիչ պիր մատտէյէ հերետիկոսըգ եախօտ տօղրուլուգ տէյի հիւքմ վէրէմէմիլ օլտուղու իչիւն, պիլիմ շարգը հերետիկոսըգ ըն իւլէրինտէ միւնաղապը հաղրէտէ հերետիկոսըգ էսէրի օլուպ օլմաըը զընը պահս իթմէսի Օրագիրին բէնտի վիսի ձիր իտատաը օլտա կէրէք տիր: Պէրէք Բօմ վէ կէրէք էրմէնի քիլիսէլէրի մէգ քիւր շարգը բահիպիլի բէնտի բէնտէ մուամէլաթլարընտ, եանի քիլիսէլէրինէ գապուլ իթմէլէր, քիլիսէլէրինտէ պատարագ, վաթթիլ վէ սայիրէ իճրա իթտիրսէլէր պիլէ, պուլու քի աղա մէմուլ իթմէլիլ, եինէ հերձուածող վէ հերետիկոս տուրը, պաշգա տիւրիլ օլմալ:

Պիլիմ շարգը բաբաղարըն վա գըթ վագըթ էն պէյիլէ իտտաա լարը բէնտիլլէրինէ վէրիլէն բանադը բանքտան Բաբա հաղրէթլէրինին հա պէրի եօղունուշ իտուկինտէն Օրագիրին տախի վէգ քիւր շարգըը մուհաֆաղա իթմէք իչիւն եագըըը պու պահտա աչըդտան աչըղա «Բա բանըն պուլաղա օգուտուղու բա քաղընը» տէմէսի շարգըըըըը իչիւն պիր խիլանէթ տիր, նիլին բի անլէրին օ իտտաալէրինի չիւրիլթ միւշ օլաճաղընտան, Օրագիրէ տախի տահա մինասիլ իտի շու հիմայէսինին իթմալի իչիւն «բաբանըն հապէրի օլմայաթագ օգուլան բանադրանըն» տէմէք: Խմտի Օրագիրէ պիլ իտուտուս իւլ գալպ իսթար իտէրիլ քի բէնտի Օրագիրիլիլի իթմէ տահա սգըըըը իտէր, նիլին քի Բօմա քիլիսէսի իւլէրինէ հաթիմէք սըֆաթը իպրաղ իլէ մէսի քէնտինէ շէրէֆ տէյիլ տիր: Բա բա հաղրէթլէրի հիլէթը մէճմուէյը քնանիլէտէ պիր մէվգիլի պալատէ օլտուղընտան, պիր Օրագիրին մէվ ճուտիլէթի եախօտ առէմը մէվճու տիլէթի էհէմմ պիր մատտէ տէյիլ տիր:

Միւթի թիլիլին նոթիլի:

(101) Ինչի նոթիլիլէն պագըն վէ իլիւմ:

«Ճէտուրանէ պիր սուրէթտէ միւն ճատէլէ օլունմուշ վէ էյէր օնօրաթօ իտէ գապուլ օլունաճագ օլտան պիր սուլհ ու սալահ թարիլի իլէ էճնէ պիլէրին մէմալիլիլի իսթիլա իլէ մէսինի միւլէլին օլտուղու գատար թէքիլ սուրէթտէ մէն իլէմէք էլլէ միլէթինի իչինիլտէն քիմ ինքեար իտէ պիլիր»:

«Սահրալարըմըը տիւլմէնին գուլ վէ խաստըթընտան գուլթարմագ, սաթէրիմիլի ճէնէրալարըմըը գապիլթ լէրիմիլի էճնէպի մահպուլարընտան չաղըմագ անլէր իլէ թալիմիլ վէ եի կիտ պիր օրտու թէշքիլ իլէմէք, իլիւլայ օլան ապալիլի իպգա գըլմագ, սէրիան իսթիլա իթմիլ եախօտ նալա լըգ մէմուլար եէրինէ եէնիսին նասպ իթմէք, ումուսի էյալէթ մէճ լիլլէրիմիլի վէ տաղըմըը պէլէտիլ մէճիլլէրիմիլի ինթիլապ իլէ միւն ճէտտէտէն թանգիլմ իթմէք, (չօգ էյի) վէ պու վէճհ իլէ նիլալընտան չըգըը օլան իտարէմիլի միւնթաղամ չըգըը օլան իտարէմիլի միւնթաղամ պիր հալէ իսալ իլէմէք, խարապ իտիճի մէտարիլթաթը տուրտուրմագ, մալիլէմիլի տէյիլ իտէպիլէ, չուլքի պիր կիւնիլէ պիր իչ տէյիլ տիր, հիչ օլմալ իտէ իճրաը միւսթաաճէլ օլան ումուլար իչին գրէտիմիլի էսիլ հալինէ թէրֆի իլէմէք, Մօլիլ վէ Մօլիլէն ապալիլի թարալարընտ, ֆապրիգալարընտ կէօնտէրմէք, բէսիլէն եօլարը թէքար աչմագ, հէտմ օլունան բէօրիլլէրի ինչա իթմէք, հէր թարաֆտա թաթիլ իթմիլ օլան չաղըմայը պու վէճհ իլէ թէքար մէյ տանա կէթիլմէք, չաղըմագ քի իչ ճիլլէրիմիլ վէ բէյիլլէրիմիլի իսթիլա սալը սաառէթի հալլէրինէ պիլիլիլ չարէ տիր» (Էվլէթ, էվլէթ, չօգ էյի):

«Պուլարըն քէաֆէսինտէն զի եատէ էլլէմիլլէթ միւսթաաճէլ իլէ էլլէմ օլան պաշգա պիր շէյ վար օլ»

առաջունու իշխնութեն հանկրնդ պէյան իտէպիլիւրսինիդ : Մէսէլա պուլունա պիլիւր մի պուրատա իշխնիգտէ պիլիւր քիմսէ , քի ու զագ մահալէրտէ մահ պուլա պուլունան ապքէրլէրիմիլին սէ ֆալէթ իշխնութէ Եօմիւրլէրի թիւքէնմէլ ան . վէ աճլըգտան Եօլիւմ աէրէճէ սինէ վասլ օլան ահալիմիլին քէնտիլէրտէ գալմըլ օլան սոն Էքմէք բար չապընր Էճնէպիլ ապքէրլէրիմիլին թէրք իթմէք մէճպուրիլէթիմիլին պուլուն . տուգարը հալտէ , նիգամնամէյի մի լիւն պէնտլէրիմիլին ալիմիլիլ իլէ թախ թը թէղէք.քիւր վէ թէտգիգէ տլմա յա չըգըչա պիլիւրն : (աշիքետար ալա մէթլէր) :

« Իշ պու թէճտիտաթ թէճէպպիւլ սաթը իթիթամէ իրսալ գըլընտըգտա , քի չօգ ուղուն սիւրմէգ , հիւքիւմէթ ճինսլէրի իւղէրինէ թէճէսսիւս վէ միւճատէլէ իթմէք գէմանր տալիս կէլ միշ օլաճագ տըր . պու քի միլլէթին սէլամէթիմիլին չալընմըլ պիլիւր գէման առա օլունամագ : Պիլ րէվիլիւսիսալ ֆէթ վէ մէշագգաթընտան պիլիւր աղ նէֆէս ալաղըմըլ հալտէ սօլսագ գան տայիլէսինէ նագլ իտէրէք , վէ ճուճհուրլիլէթ հիւքիւմէթ թիւթահտըն տա մուամէլաթըմըլ թանգիլմ գըլըրը զըմըլ սուրէթտէ քէյֆիլէթը հալէ թամմ վուգու ֆիլէթիմիլիլ իլէ գատէ ըրիմիլ իւղէրինէ պէյանըլէ ֆքետար իտէ պիլիլիլ , վէ պու հիւքմ տալիս միլլէթին տէլիլ պիլիւր ճիւղիւ գըմմընտան , իլա Էքսէրիլէթի թէրաֆընտան վէ ըրիլէճէք տիլ , Էանի պիլղգաթ միլլէթին քէնտիլ ըլէյի իլէ : (թէքրար թահ սին) :

« Իշթէ պուլունտուղու մուղ շու ահվալը աֆէթ իշթիմալը հաղըրէտէ պիլղլէրէ միմասիմիլ , Էլղէմ վէ միւմքին օլան բօլիթիգա պէյլէ տիլ : Պու բօ լիթիգա Էյլէ պիլիւր բօլիթիգա տըր քի պէնիմ միւհթէրէմ րէֆիգլէրիմ աալիս քէնտիլէրիմիլին ֆէթանէթը միւսէլլէ մէլէրիմիլին պու ուղուրա սարֆ իթմէյի հաղըր տըրրար : Պու Էյլէ պիլիւր բօլիթիգա տըր , քի պէն տալիս քէնտիլ թէրաֆընտան պուլունտուղու մ շու

սինիմէ վէ կէջիւմիշ օլտուղու մուղուն Էօմիւրլէրի Էօրղունլուգլարընա նիւ պէթէն , Էօմիւրլէրիւն գալան գուտ րէթիմիլին պու ուղուրա ֆէտա վէ թախ սիւս գըլմալա հաղըրըմ :

վէ պու մագսէտիմէ սիլիլ թէէ մին իտէրիմ քի հիշ պիլիւր Էքքետար , վէ թամամմ օլմալաճագ տըր վէթանտալ լարըմըն աճըսընր Էօմիւրլէրիւն սօն կիւն լէրի իւղէրինէ տալէթ իթմէքտէն , պաշգա (չէտիւ թէվէճիւհ ալումէթ լէրի , վէ Էլ վուրմալարը) վէ շունու տա իլալէ իթմէյի բուխսաթ վէրին . քի իպրագ իլէտիլիմ թէքմիլ պիլիւր ֆէ տալարըլգտան սօնրա զայրէթլէրի մին գատրիւ հագգը թանրլաճաղընր մէմուլ տալիս իթմէյիլէք : Լաքին պէյ յիս Էօգ տուր : Սըգլէթ չէքէն վէ թէլէֆ օլմագտա պուլունտան պիլիւր վէթան հուղուրունտա հէր շախիս միւլահա զաթ ալիթա չայան օլամալ :

« Պիլղլէլիմէ ֆէնտիլէր : վէ էյիտէն իրքետաթ օլարագ տէլիլիմ , քի իթ թիֆագ վէ քէմալէթէ : միւղթէտիլ օլտուղունմուղու իպրագ իլէտիլիմիլ սուրէթտէ , Էւրըանըն հիւրմէթիմիլին , վէ Էւրըանըն հիւրմէթիլ իլէ մուա վէնէթիմիլին , վէ հաթթա տիւլմէնին տալիս թէվէճիւհիւնիւ գաղանըրըլ վէ քիւշատ օլունաճագ աղիմ միւղա քէլաթ տայիլէսինտէ ֆրանսանըն մուհաֆաղայի մէնաֆիլի հագգընտա թային գըլընտաճագ միւղաքէլաթ մէ մուրլէրի իշին իթա իտէ պիլղլէլիլինիլ Էն պէյիւր գուվլէթ պու պիլղլիլի նիլ տիլ :

« Իմտի պիլիլ թէֆրիլ իթմիշ օլան վէ պէլքի Էինէ թէֆրիլ իտէճէք օլան շու մուպայէնէթը Էքքետար մէպ տալէրիմիլ օլ վագըթա թաալիլ իտէնիլ , օլ վագըթըն քի վիսուլիլ Էքք չօգ կէճիլմէյիլէք տիլ , վէ պու խալի սանէ Էքքետար վէ իթթիգատ նէթիլ ճէսի պիլիլիլմէ Էքքետար մուպայէնէթ թիլ քէյֆիլէթիմիլին օլ վագըթ պաշլայալըմ , քի միլլէթին սէլամէթ վէ մէվ ճուտիլէթիմիլին գարըլ պիլիլ իլըսանէթ վէ հիւճիլթիմիլին սայըլմալալըմ :

(ուղուն պրալօլար , վէ իրի տէ

ֆա ումումէն Էլ չարբմալարը) :

Խայըր խայըր Էֆէնտիլէր : առայիլ շի հալ թանգիմաթ , վէ գրէտի վէ զրաաթ , իշթէ պու կիւնքիւ կիւն իթթիտալ օլունաճագ Էն միւքիլին հաթթա Էն միւսապ բօլիթիգա պու սուր : Պու բօլիթիգա ճիւլմէ աղը պաշընտա օլան քէմալիլ , աղիլ վէ միւլ թէմէ տալին զաթլար , Էքքետարլարը գըրալիլէթ տէ օլտա , ճուճհուրլիլէթտէ օլտա , ֆայիտէլի վէ լայըլը վէճիլ Էլգըրէ իշ կէօրէ պիլիլ , վէ պու Էօլտա պիլիւր սէնէ , Էախստ ալթը մահ միւտա տէթ չալըլտըլը հալտէ ալը ալը , վէ գամիլի խոշունտ սուրէթտէ վա թանա կիլիլ պիլիլ : (չօգ էյի չօգ էյի)

« Սհ , շիւպհէսիլ , նէ զաման քի շու շիմտիլի սիլգէ պէյան իլէթիլիմ միւսթաաճէլ սուրէթտէ իճքաալ Էլղէմ օլան շու խրտմէթլէրի վէթանը մըլա հիւմէթ իտէճէք օլուր իտէք , նէ գաման քի ֆրանսա նամ չօլ ալիճէ նալ մէճրուհու , սէրքիլմիշ օլտուղու Էէրտէն թուլթուպ գարըրաճագ օլուր իտէք , նէ գաման Էարալարընր գաթայըլ , վէ գուվլէթլէրիմիլ Էէրիլ նէ կէթիլրէրէք քէնտիլիլին քէնտիլին թէսլիմ իտէճէք օլուրտագ , օլ վագըթ թէքմիլ շիֆա պուլունալ վէ քէնտիլին սէրպէսթ թէֆէք քիւքիւնիւ Էլտէ իթ միշ օլաճաղընտան քէնտիլին նէ թարգ տա Էաշամագ Դսթէտիլիլին քէնտիլի տիւլիլնէճէք տիլ : (չէտիլ թահոն) :

ՄԻԻԹ Է ՆԷՎ ԻՅԷ

Իթալիա զաղէթմիլէրիմտէ պու տարըլգ նիս , վէ Սալօյանըն ի թալիա հիւքիւմէթիմիլին թէքրալէն իլ հագ օլունմասընըն Էլղէմիլիլէթիմտէն պահա իլէ պիլիւր թագըմ պահարարըն նէչը ու իլանընա մուպաշիլլէթ օլուն տուգտա , ֆրանսա ահալիլիլ իթալիա զաղէթալէրին պու լիսանընտան իշթիլքետ իտիլ իլըրա ու հիտուլ թ կէսթէրմէտէ տիլ :

— Պէյօղլու Էմլաք սահիպէրինին բէք պէյլուք պիր գըսմը բէնաի սօգսօլ լարընըն կէնիշլէնմէսի պիր գարըշ թօբրագ վէրմէմէք իւղրէ գաթիլէն գարաք վէրմիշլէր տիր : Պուսլարտան Էալընըզ տէօրտիւ Էէնի թանդիմաթ գաիտէսինի գապուլ իթմիշլէր օլուպ, պաշգալարը իսէ, գարշը կէլմէքտէն մատա, ախշապ պինա ինշա խլէմէք թասաթվուր վէ իտտաաթնտա տըր լար :

Ջանն օլունուր քի պու մուխալի ֆէթ իտէն Էմլաք սահիպէրի պէյն լէրինտէ սգտը իթթիֆագ իլէ, վէ պիր չօգ վաբօրլար իճար իտիւպ, Էօնիւմիւզտէքի ճիւմաա կիւնիւ դա թը Հազրէթը Թաճաարինին հու զուրլէրինէ Էիւզ սիւրիւպ հիւքիւ մէթին իշպու գարալընըն լալվ վէ իմհասընա իրաաէյի սէնիյէ թաալիք պույրուլմասընը նիյալ վէ իթթիւհամ իթմէյէ կիտէճէքլէր տիր :

Պիզէն Ջաթը հազրէթը միւլիւ քեանէնին պու թարգ պիր իթթիւհա մա գապուլ պույուրաճաղընը մէմու իթմէյիլէ Ջաթը հազրէթը Բաաիշա հի թէրէքքի վէ թէգաաաիւմ արդիւ իտէր, վէ Պէյօղլու սօգսօլ լարընըն կէնիշլէնմէյէրէք վէ տօղրուլմայարագ Էէնիտէն ինշա օլունմասը իսէ պունա մուղպիր իմիշ :

Հիւքիւմէթ պու խուսուսաա թամ պիր միւթալաա վէ թէճէսսիւստէն սօղրա վէրտիյի գարար իւղլէրինէ թէք րար պիր տահա տէօնէմէլ :

— Պահթիարեան Էպիսկոպոստն մալիւմ օլան շու զարայիպ վէ աճայիպ ինթիխապը հազգընտա զաղէթամը զա պու հաֆթա տէրճ օլունաճագ մուհիմմ պիր պահա պիղզարուր կէլէ ճէք հաֆթայա գալմըշ օլմաղ իլէ, բազար իրթէսի կիւնիւնտէն պէտէն պահա մէղքիւրիւ բէյտէր բէյ զա ղէթամըզ վաաթթաաը իլէ նէշը ու ի րան իտէճէյիմիլի պէյան գըլարըլ :

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՑԻ

Իթթիւպուրլ 13 մարտ .

Գարա տէնիլ մէսէլէսինին սուլհ վէ մուվաղէնէ թարիլի իւղրէ հալ իւ թէսվիյէ օլունմասընա տայիր տու էլը մուաղզամա թէրաֆընտան իթթիւ իաղ օլունան թէշէպալիւսաթը խայր ինվահանէսի Իսմը զաղէթա խօշ նուտիլթ իլէ պէյան իսէր :

Վիկնա 16 մարտ . սատթ 10 . 50 . ախշամ :

Էյլիհա վէ միւհիմմաթը հարպիւն նին մէնը իիւրաճաթը լաղվ օլունմուշ տուր :

Բօմա . 16 մայրլ :

Իէսմը տաիլէլրտէ աթիլ քիլիսէ մէմալիքլէրինտէ պիր իթթիւլալ ու մումիտէն ինէյի օլունմագտա տըր :

Պէրլին 16 մարտ .

Բօմա սէֆիրի Մ . լը Պարօն ալմը մին էլի սըֆաթընտա Պիւքսէլէ ա զիմէթ իթմիշ տիր սուլհ ահանամէ սինին նէթիճէյի չաթիլէսի իշիւն : Տուէլը մուաղզամանըն Էֆքէրը սուլհքեարանէսինի ժուրնալ աղ Սէն Բէթրսպուրլ նամ զաղէթա թաաաիք իթթիլի սըրաաա Թիւքքիանըն Բուսիա հիւքիւմէթի իլէ պիր հիւմնիւ իթ թիֆագտա պուլունմուշ օլմասընտա հուսուլէ կէլէճէք մէնաֆիտէն տօ լայը իթթիլաղ իլէտիլի աթվարը ֆէ թանէթքեարանէսինի մէտհ ու սէնա իթմիշ տիր : Վէ պու վէճհ իլէ գուվ վէյի մանէվիլէնին թէրէքքիսի, աաա յիլքեարանէ պիր միւթէտիլ բօլի թիլգա պունտան պէյլէ Բուսիա տէվ լէթինին գուվվէթ վէ սաաաթթինին թէլէյիլաթիւնէ մուգապիլ օլաճա ղընը իլալլէ իտէր . մէղքիւր զալէ թա :

Ճենէրալ Վրանկէլ ֆէվգէլաաէ մէ մուրիլթ իլէ Բուսիաաաա պուրայա կէլմիշ տիր :

Իմքերաթօրուն տաիլէսի Էարընա պէքլէնիլթօր :

Բարիլ 15 մարտ .

Տիւնքի կիւն Մ . Թիէր վէրսայլա վաղ օլմուշ տուր : Մէճիլաաէ վաղը օլան միւխթէլիֆ ղիւլմիլը իւղլի նէ, Մ . Թիէր վիւքէլանըն թէճէմիլի վէրսայլա իճրա օլունուպ, Էարընը թէպրիք բէսմի Բարիլտէ օլաճաղընը գարար վէրմիշ տիր :

Հէմէն քեաֆֆէյի զօղէթալար Բարիլին 18 մուրաիխաալարընըն իթ տիքլէրի միւթէպէր վէ կիւղէլ նութգ լարընը . ալէլ խուսուս սուլհ վէ ա տայիշէ հալէլ վէրէճէք թէշվիքլէրտէն իճթինապ իթմէք պապընտա վէրտիք լէրի խալաթլարը մէթհ ու սէնա իթմէքտէ տիր :

Ի Լ Ա Ն

Սէտայը հազրէթ հոկ . 10 ունտա պէտ օլունուպ Էէօլմիլէ նէշը օլունտուլու հալմէ, աթիլ պաօնաթը լըմըլըն ախղ խլէմէքտէ օլ տուքլարը ֆաղլա սաղիր նուսիլէլէրին պէտէլի օլան Ա պուլչուգ մէճիտիլէ վէ շէհիր բոստաաը իւճրէթլէ լինի տաթի թէտիլէ էյլէմէ լէրինի խաասէ թէն նիաղ ի տէրիլ :

ՅՈՆՏՕ ՖԻՅԱԹՎԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Գարանտը 5 Մարտ	48 28
Աչլալը 6	48 28

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ ՄԻԲՈՅԷԼ ԷԲՄԷՐՃԵԱՆ

ՏԵԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻԻՀԵՆՏԻՍԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

ՀԱՅՈՑ ԵՎԷԼԵԹԻՑ ԳՈՂՈՑ ԲԻԻ 19 ՎԵՐԻ ԹԱՂԵ